

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo J. U. U. — sekcije za Dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letna 60 Dln. za tujemstvo 80 Dln. Člani sekcije J. U. U. plačajo list v članarino. Oglašje po ceniku in dogovoru, c. ek. posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3712

Vsem državnim aktivnim in upokojenim uslužbencem.

Svetovna vojna z vsemi svojimi grozotami in strahotami je prinesla našemu jugoslovenskemu narodu ujedinjenje v skupno državo, svobodo in osamosvojitve. Vendar nam prva leta skupnega življenja niso prinesla onega, kar smo lahko z vso pravico pričakovali v svoji svobodni domovini. Razne politične stranke so v medsebojnih borbah prezrle skupne državne interese in z zaslepljeno, strankarsko zagrizenostjo priklale nevarnost, da jugoslovanski narod v sponah teh strank in medsebojni borbi zaigra vso — državo, svobodo in samostojnost.

V najtežjem političnem momentu je Nj. Vel. kralj Aleksander I. z energičnim ukrepom napravil konec brezplodnih strankarskih borbam in je z manifestom z dne 6. januarja 1929 začrtal enotne temeljne smernice državne skupnosti na osnovi nekompromisnega edinstva sloge in enakopravnosti vsega jugoslovenskega naroda. Temu najvišjemu postulat se ima podrediti vse, to mora biti in ostati za vse čase najsvetejše načelo vse naše državne politike.

Nikdar več ne smejo strankarski interesi biti nadrejeni državnim! Obstoj, razvoj in napredek Jugoslavije in jugoslovenskega naroda ne smejo nikdar več biti igrača v rokah strankarske oligarhije, in zagrizenosti, ki jo je ob vsaki izprembe izmed vseh stanov najtežje občutilo državno uslužbenstvo in ki je pretela ugonobiti vsako stvarno in objektivno državno upravo.

Napori našega prevzvišenega kralja so že rodili uspehe. Nastopilo je obče pomirjenje, država je dosegla prepotrebno spoštovanje, pravica je po zakonih enaka za vse in vsakogar. S proglasitvijo ustave, zakona o volitvah v narodno skupščino in z razpisom istih se kliče narod na odločitev — ali je za tako enotno jugoslovensko državo, za narodno edinstvo, sloge in enakopravnost!

Zato ne smemo volitev 8. novembra 1931 smatrati po raznih strankarskih geslih ali delitvi naroda po verskem in svetovnem naziranju, nego morajo te volitve biti obča manifestacija vsega jugoslovenskega naroda za svojo državo in svojega narodnega kralja. Morajo biti najsvetejša prisega nas vseh, da stojimo enodušno za svojim kraljem in da hočemo po svojih najboljših, po izvoljenih poslancih, z vsemi svojimi močmi sodelovati pri velikem delu popolne duhovne obnove samega sebe! Volitve pa morajo biti tudi močna manifestacija pred vsem svetom, da hočemo Jugoslavijo enotno na znotraj in zunaj ter gospodarsko, kulturno, prosvetno in socialno tako urejeno, da ostane za vse večne čase spoštovan, neodvisen in ponosen predstavitelj svobodnega in enotnega jugoslovenskega naroda.

Država nad vse! Brez lastne, samostojne Jugoslavije ni bodočnosti našemu narodu! Z nešteti žrtvami pridobljeno samostojnost in svobodo moramo čuvati vsi brez izjeme!

Slovenski državni uslužbenci vseh panog in kategorij aktivni in upokojeni, smo z vsem svojim življenjem in delom vedno in povsod bili in ostali zvesti sinovi svojega naroda. S samozatajevanjem in žrtvami smo dajali in dajemo svojemu narodu in državi vse svoje najboljše duševne in telesne sile! Nikdar se tej svoji najvišji dolžnosti nismo izneverili. Nikdar se ji izneveriti ne moremo in ne bomo, ker smo in ostanemo se.

stavni del svojega naroda, močan stan v močnem narodu!

Nova narodna skupščina ima nadaljevati in dokončati od Nj. Vel. kralja določeno in započeto delo duhovnega preporoda našega naroda, z zakoni utrditi popolno enakopravnost ter zagarantirati mirno in složno življenje vseh stanov na podlagi socialne pravičnosti, pravičnega spoštovanja in priznanja dejanskih potreb posameznika in celote. Če torej hočemo, da se vsa prečeta vprašanja nas, državnih uslužbencev in upokojenec, rešijo tako, kot to zahtevajo državni interesi in obstoj, razvoj ter napredek našega stanu, potem moramo vsi brez izjeme storiti svojo dolžnost ter s skupnim in enotnim nastopom manifestirati za enotno, nerazdružno, močno in pravično Jugoslavijo. Še več — dolžnost nas državnih uslužbencev in upokojenec je, da povsod odločno zastopamo smernice kraljevega manifesta ter da s svojim delom pripomoremo k dokončni zmagi jugoslovenske miselnosti med vsemi sloji našega naroda.

Državni uslužbenci, aktivni in upokojeni! Podpisane strokovne organizacije, ki so po zakonu priznane, predstavljajo posameznih strok aktivnih in upokojenih državnih uslužbencev, stopajo pred Vas z iskrenim in tovariškim pozivom, da se vsi brez izjeme udeležite velike narodne manifestacije.

Pred novo narodno skupščino pridejo tudi vsa vprašanja nas državnih aktivnih in upokojenih uslužbencev. Vsi vemo, kaj danes tišči slehernega od nas! Zato se omejimo samo na poudarjanje potrebe spopolnitve zakonov o aktivnih državnih uslužbencih in železničarjih pri polnem priznanju stalnosti ter na absolutno in neodložljivo potrebo izenačenja pokojnih vseh starupokojenec po določbah sedanega zakona. Nova narodna skupščina ima nalogo in dolžnost, da z ustreznimi zakoni osigura življenjski obstanek vseh onih ki živijo od dela svojih rok in duha ter da s pravično ureditvijo cen poglavitnih življenjskih potrebščin, posebno stanovanjskih, najemnin, omogoči mirno in vzajemno sožitje vsem slojem!

Vsa ta vprašanja so strokovne organizacije že obravnavale, in jih bodo predložile novi narodni skupščini. Strokovne organizacije bodo mogle stopiti pred njo in izvoljene poslance s čisto drugačnimi argumenti, ako bodo podprte od enodušnosti vseh državnih uslužbencev, aktivnih in upokojenih, ki so ob volitvah v polni meri storili svojo dolžnost, kakor pa, če bi državni uslužbenci pokazali razdvojenost ali malodušnost. Skupni interesi našega stanu nas kličejo in nam kažejo pot, po kateri moramo iti. Naša ljubezen do rodne grude in naroda, katerega sestavni del smo in hočemo ostati nam bodi zvezda vodnica pri našem delu in vseh naših žrtvah za domovino in kralja, da v srečni in zadovoljni Jugoslaviji za svoj stan dosegemo lepšo in boljšo bodočnost.

Z enodušno udeležbo pri volitvah 8. novembra hočemo vsi državni uslužbenci in upokojeni manifestirati za smernice kraljevega manifesta v korist zdrave, enotne in močne Jugoslavije. Z enodušno udeležbo pa hočemo tudi opozoriti novo narodno skupščino na njene dolžnosti, da ustvari državnim uslužbencem in upokojenecem vse potrebne moralne in materijalne življenjske pogoje.

Društvo državnih uprav, pisarniških uradnikov v Ljubljani.

Društvo državnih upokojenecv in upokojenk v Ljubljani.

Društvo jugoslovenskih geodetov Ljubljana.

Društvo orožniških upokojenecv.

Društvo profesorjev — sekcija Ljubljana.

Društvo sodnih izvršiteljev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

Društvo sodnikov kraljevine Jugoslavije — sekcija Ljubljana.

Društvo zemljiškoknjižnih uradnikov in izprašenih aspirantov v Ljubljani.

Jugoslovensko učiteljsko združenje JUU, sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani.

Klub državnih inženjerjev v okviru Združenja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcije Ljubljana.

Savez nastavnika gimnazije — sekcija za Dravsko banovino.

Sekcija Saveza finančne kontrole.

Udruženje arhivskih uradnikov finančne stroke kraljevine Jugoslavije.

Udruženje državnih činovnika računske stroke za kraljevino Jugoslavijo — sekcija Ljubljana.

Udruženje jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev, Oblastni odbor Ljubljana.

Udruženje monopolističnih uradnikov in uslužbencev — poverj. Ljubljana.

Udruženje nastavnikov jugoslovenskih državnih obrtnih učilišč.

Udruženje poreziških činovnika kraljevine Jugoslavije — poverj. Ljubljana.

Udruženje p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije — Dravska sekcija Ljubljana.

Udruženje učiteljskega meščanskega šol v kraljevini Jugoslaviji — sekcija za Dravsko banovino.

Reforma višjih obrtnih šol na Češkoslovaškem.

Splošna sprememba osnovnošolskega, meščanskošolskega in srednješolskega pouka se je ustvarila pri strokovnih obrtnih šolah. Zato je ministrstvo že v letu 1929 poklicalo vse višje šole na Češkoslovaškem, naj stavijo predlog za reformo teh šol. Predloga sta bila v glavnem dva:

Oba se strinjata v tem, da je potrebno zmanjšati število tedenskih učnih ur, kar je dijaštvu pretežko breme, in ne morejo zmagati učiva, dasiravno razvoj tehniških ved in praktičnih možnosti zahteva razširjenja snovi. K 44 tedenskim uram ali osemurnemu dnevnomu pouku pridejati še kako ura je nemogoče in zato se je govorilo o dveh eventualitetah: Ali učno snov temeljito reducirati, da bi bilo na ta način število tedenskih učnih ur manjše in ne bi bilo dijaštvu tako preobloženo, ali zmanjšati število tedenskih ur in pri tem podaljšati študij za eno leto, tako da bi imela višja obrtna šola mesto sedanjih štirih šolskih let pet letnikov. Zadnja možnost bi bila jako priporočljiva, vendar podaljšanja študij ne moremo šteti k šolski reformi.

Ministrstvo je uvedlo za poskus reforme višjih strojnih šol v tem smislu, da je k dosedanjim štirim letnikom pridružila še neobvezni specialni semester, ki traja od 1. septembra do 31. januarja študij se na ta način ne podaljša obvezno, kar ima svoje velike dobrote. Pri vsaki šoli naj bi bil drugačen specialni semester. V ta semester se bodo sprejemali absolventi štirih letnikov, kjer so dobili splošno znanje o strojništvu. Tako usposobljenim bo odprta pot v katerikoli strojno stroko, toda v specialnih strokah, kakor je na pr. avtomobilizem in drugo, se bodo morali do malenkosti izučiti v praksi. Osnove za to imajo tudi že danes. Kdor se pa hoče že v šoli specializirati za gotovo stroko in hoče izvoljeno stroko naprej študirati, bo šel gotovo v oni specialni semester.

Prvega septembra letošnjega leta je bil odprt na državni obrtni šoli v Pragi semester za delavniški pogon, na Smichovu

semester za avtomobile v Bratislavi elektro-tehniški semester in v Libercu pa semester za centralno kurjavo in ventilacijo. Po pridobljenih izkušnjah pa se bo odločilo za definitivno reformo.

Prav gotovo je taka reforma najhitrejša, najcenejša in celo najpraktičnejša. Tako se lahko na višjih obrtnih šolah zniža število učnih ur, kar je prizadetim dijakom v veselje in razbremenitev.

Tudi v višjih stavbenih šolah se je pokazala potreba o reformi. Potrebno je namreč temeljiteje znanje v železnih konstrukcijah, železobetonu in stavbeni mehaniki. Ta snov in tvarina v raznih slogih in materialu naj bi se potisnila iz četrtega letnika v tretji. Največ reforme pa potrebuje nauk o stavbi. Tukaj naj bi se govorilo o modernih stavbenih načelih, novih stavbenih tvarinah (materialu). Te šole ni potrebno podaljšati na kake posebne semestre, ako se poučuje v modernem duhu časa. Učna snov se da prav lepo predelati v okviru štirih let. Tudi s to malenkostno reformo se bo počakalo dotlej, da izide novi stavbeni zakon, ki bo predvideval marsikaj novega.

Reforma višjih kemijskih šol je že uresničena in se je po novi reformi že z uspehom poučevalo. Število tedenskih učnih ur je bilo znižano od 39 ur na 36, oziroma 37 ur in v osnovah nekaterih predmetov so bile napravljene velike izpremembe, ki so prilagodele sedanji moderni kemijski praksi. Prostorčno risanje je bilo izpuščeno, mesto njega so uvedli nove predmete, kakor poučevanje (nastopi) v delavnicah, botaniko in drugo.

Osnove obrtnih šol morajo biti prožne, kajti kakor hitro se izpremembe osnove v industriji ali stavbarstvu, tako hitro je treba šole po teh osnovah uravnavati. Zato so uvedli na nekaterih šolah nove predmete, kakor na Smichovu letalstvo, v Karvinu plezalstvo (plezanje po gorah — turiztika). Jasno je, da morajo višje strojne šole dati v prvi vrsti strojno izobrazbo.

Lippert-Kus.

Splošne vesti.

OTVORITEV ŠOLSKEGA RADIA ZA DRAVSKO BANOVINO.

V torek 3. novembra t. l. ob 11 uri 30 minut se bo vršila prva uradna otvoritev oddaja šolskega radia za Dravsko banovino. Radio-Ljubljana bo postal s tem tudi važen faktor in središče za naše šolstvo. Prva oddaja je namenjena šolstvu vseh vrst, tako osnovnim, meščanskim, srednjim in strokovnim šolam.

Do nadaljnjega se bo vršila oddaja dvakrat v tednu, in sicer vsak torek in petek, v kolikor ne bo izprememb zaradi praznikov in drugih prilik, kar pa bo vselej pravočasno objavljeno. Danes pričujemo program za dva meseca, t. j. do novga leta. Ta program tvori sestavni del pouka, zato se program ozira na tvarino, ki jo lahko nato porabijo učitelji v šoli pri pouku.

Te oddaje bodo več ali manj še poizkusne. Zato prosimo vse učiteljsko in gg. profesorje, da sporoče pisмено vse svoje misli glede izboljšanja in usmerjenja teh oddaj odboru za šolski radio sekciji Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Ljubljani. Poročajo naj o svojih in vtisih učencev.

Novi ustanovi šolskega radia za Dravsko banovino je omogočila obstoj kraljevska banska uprava v Ljubljani in Radiopostaja v Ljubljani, ki sta prevzeli kritje stroškov. Prvo inicijativo je dala Prosvetna zveza v Ljubljani, ki ima postajo v najemu.

Od gg. učiteljev in profesorjev je odvisno, kako se bo izkoristila ta nova pridobitev za šolo, mladino in ljudstvo. Mnogo je uspeh odvisen tudi od šolskih upraviteljev.

Da bo uspeh tem večji, pozivamo vse šolske upravitelje in tudi vse gg. učitelje in profesorje, ki imajo radio-aparate z zvočnikom, da prenesejo v dneh šolske oddaje svoje aparate v šole in prirede oddajo za mladino svoje šole. To velja za one kraje in one šole, ki še nimajo svojih radijskih aparatov. Šole pa, ki imajo že svoje radio-aparate, pozivamo, da zberejo mladino v urah oddaj šolskega radia v skupni dvorani in izvedejo predvajanje šolske oddaje. Obdelana snov naj se porabi pri pouku, odnosno naj se s poukom že prej pripravi otroke na snov oddaje.

Poskrbimo, da bo mladina najštevilnejši poslušalec radio-oddaje pri nas in seznanimo jo z novim kulturnim sredstvom!

— Opozorilo. Številni tovariši in tovaršice se obračajo v svojih zadevah osebno name za razna pojasnila in intervencije. Vse prizadete in ostale prosim, da se ne obračajo osebno name, temveč vedno na sekcijo JUU. Prepričani naj bodo, da bom osebno, in bo

sekcija posvetila še večjo pažnjo predmetu, ako bo poslan potom sreskega učiteljskega društva. Sam niti rešiti ne morem vseh zadev in smo primorani pri sekciji si porazdeliti delo vsi med seboj in se posvetovati skupno o zadevah, da se izvršujejo posli ekspeditivneje in z večjo točnostjo. Z osebno preobremenitvijo, posebno glede osebnih zadev, se pa ovira tudi načelno in iniciativno delo organizacije ter se ni mogoče posvetiti tako posebnim važnim vprašanjem, kakor je to treba. Članstvo prosim, da se obrača le potom sreskih društev na sekcijo in ne direktno. Sreska društva, predvsem predsedniki in tajniki, morajo biti poučeni o težnjah in zadevah članstva in posebnih vprašanjih, ki se pojavljajo. Zato mora prejeti sresko društvo vse dopise članstva, da se o njih pouči ter jih s svojim mišljenjem odda sekciji in odgovore sekcije, da je informirano o rešitvi in stanju zadev ter sporoči to prizadetemu članu. Sreska društva pa morajo biti poučena o zadevah tudi zato, da bodo lahko pri slučajih, ki se ponavljajo, že sama dajala pojasnila članstvu in zadevo uredila, če mogoče že pri sreskih načelnstvih. Pri sedanjem naraščanju posloj se to nujno potrebno, kajti aparat pri sekciji ne bo zmogel več hitro reševati zadev, ako ne bo razbremenjen v navedenem smislu od sreskih društev. Delokrog in posli pri sekciji naraščajo tako, da je to nujno potrebno. Prosim torej članstvo, da ne naslavlja dopisov osebno name in tudi na druge člane ne osebno ter naj se tudi do sekcije obrača le potom sreskih društev, ker bo sekcija takim dopisom dala prednost in bo samo take dopise upoštevala. — Ivan Dimnik, t. č. predsednik.

— Tovarišem predsednikom volilnih odborov. Iz »Službenega lista« kraljevske banske uprave Dravske banovine 64. kos z dne 21. oktobra 1931 je razvidno, da je imenovanih za predsednike volilnih odborov zelo veliko število učiteljev in šolskih upraviteljev. Ker je ta funkcija zelo važna, in da se bodo učitelji mogli skazati vredne zaupane jim funkcije, opozarjamo vse tovaršice, ki so imenovani za predsednike volilnih odborov, da dobijo vsa navodila za svoje funkcije iz »Službenega lista« in to: 53. kos z dne 10. septembra: Ustava, ki jo je podpisal Nj. Vel. kralj 3. septembra. — 55. kos z dne 16. septembra: Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. — 58. kos z dne 26. septembra: Uredba o izpremembah območja srezov in občin zbog izpremenjenih banovinskih mej. — 59. kos z dne 30. septembra: Objava o oprostitvi od taks v volitvenem poslovanju. — 60. kos z dne 3. oktobra: Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino z dne 10. septembra 1931. — 61. kos z dne 8. oktobra: Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino — Razne obče veljavne od-

redbe. — 62. kos z dne 13. oktobra: Popravek v zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. — 63. kos z dne 17. oktobra: Tolmačenje po zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Pojasnila o volitvah narodnih poslancev. — Pojasnila v »Službenem listu« bodo vsem predsednikom volilnih odborov zelo potrebna, zato priobčujemo gornje podatke, da vedo naši tovariši, kje iskati navodila za izvrševanje poverjenih jim funkcij.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Šolskim upraviteljem in učiteljem narodnih šol priporoča Učiteljska tiskarna, da nabavijo nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministristvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cili. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vezbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vezbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učiteljsko naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Litijsko učiteljsko društvo je zborovalo v soboto 17. oktobra v Beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Pred prehodom na dnevni red je podal predsednik sekcije tov. Iv. Dimnik obširno poročilo o delu organizacije JUJ po reorganizaciji. Podrobno je tudi odgovarjal na postavljena vprašanja v stanovskih zadevah posameznikom ter se izrazil tudi o razmerju tovariš do organizacije. Ker je zavzelo poročilo predsednika sekcije vse dopolnilne, se je stavil predlog, da se zborovanje in občni zbor preloži ob 12. uri. Dasi je smatral odbor ta predlog za neumestno, da je večina izglasovala in predsednik je zaključil zborovanje. Za bodoče pa prosimo, naj se članstvo udeležuje zborovanj z večjim zanimanjem in vztraja do zaključka. — Odbor.

— Tiskovino »Pregled dospelosti periodičnih poviškov« je založil tovariš V. Gregorič in jo pošlje tovarišem predsednikom društev, pri katerih se dobi tiskovina na dan prvega zborovanja. Tiskovina je rabna za vse urade ne glede na stroko in stane 2 Din. Del izkupička podari založnik Učiteljskima domovima.

— Zahvala. Zadruga Učiteljska »Samopomoč« v Ljubljani mi je po smrti moje soproge Ivane Volc, nadučiteljice v pok. t. a. k. j. izplačala posmrtnino v znesku 12.700 Din, za kar se ji pristožno zahvaljujem in pristop k

LISTEK

Prof. Gabrijela Cidrich.

Tiho, komaj slišno je odšla.

Tako ugašajo plameni, ko so izčrpali zadnje sile. Tako dogorevajo ljudje, ki so dajali iz globin svojega bistva. Morda prihaja zanje bolezen in konec po zakonih narave prerano, toda kaj bi jim še dnevi, kadar pojemajo moči za delo, ki jim je bilo vse v življenju?

Gospa Cidrich je živela šoli brez od mora 36 let. Bolezen jo je s silo iztrgala iz I. razreda na vadnici ženskega učiteljskega v Ljubljani, kjer je delovala celih 23 let. Spominjam se solze v njenem očesu, ko mi je v bolnici govorila o svojih malih, in vem, da mi bo ta solza dragocen spomin do zadnjega dne.

Bila je to pač prava učiteljica, ki je enako dajala našim najmlajšim, ko so prihajali k njej po začetke mladosti in učenosti dan za dnevom naraščaj za naraščajem, in najstarejšim na zavodu, ko so se odpravljali v njen svet, v njeno delo leto za letom, rod za rod.

Bila je kolegica, ki je živela tiho, vdano in rahlo, rekla bi skoraj previdno med nami, vsem dobra in odkrita, nikdar vsiljiva, le redko zaupljiva. Vsa zbrana in resna, umirjena in mirna, kot da je razlita neka daljna luč nad njo; kot da jo spremlja slutnja zadnjih doživeti. Samoten človek v življenju, ki rabi le malo prostora za sebe in svojo pot. V vsakem trenutku, s slehernim ednjem osebnost strnjena v skladno celoto — blizu in najbliže onim, ki doživljajo najneposrednejše in ki najprirodnejše prejemajo. Tako smo jo poznali.

Ko smo ji v lep in solnčni jeseni dajali zadnje slovo, smo se jasno zavedali njene veličine in našega spoštovanja.

Naj v miru počiva!

—j—

tež zadrugi vsem cenj. tovarišem najtopleje priporočam. — Emil Volc, učitelj v pok.

— Litijskemu članstvu. Blagajničarka litijskega učiteljskega društva prosi vse zamudnike letošnjega in lanskega leta, da uredijo svojo članarino, oziroma naročnino listov, ker drugače ni mogoče nakazovati sekciji skupne mesečne članarine. Sploh pa naj se uredi plačevanje vsaj v četrtnih obrokih vnaprej, kjer ne odtegujejo upraviteljsva članarine mesečno. — Blagajničarka.

— Himen. Poročila se je tovarišica Zora Lokarjeva, učiteljica v Mostah pod Ljubljano, z g. Jankom Čerčkom, predstojnikom sodišča v Marenbergu. Čestitamo!

— Nove tiskovine: Ocenjevalni listi, mesečne prijave o stanju učiteljskega in razredov na šolah ter o prideljenih učiteljih na delo (po najnovejši odredbi banske uprave) in zdravstveni listi za učence in učitelje so na razpolago za upraviteljsva šol in šolske nadzornike v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Francišanska ulica 6.

— V kranjskem sreskem društvu bo v najkrajšem času organizirano vse učiteljsvo tega sresa, kajti prijavi so svoj vstop tudi oni tovariši in tovarišice, ki dosedaj niso bili člani naše organizacije. Nečlani, posnemajte!

Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah, o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaja Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

Cena broš. 36 Din, vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjigarni, Francišanska ulica 6.

Osebnne zadeve.

—i Za učitelja pripravnika sta imenovana, po odslužitvi kadrovskega roka, abiturijenta Kosi Anton v Beltince, srez Dolnja Lendava in Pinterič Ivan v Dobrič, novo-meški srez.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov za prosvetni resort: Na podlagi § 14. čl. 3. zakona o uradništvu, je prosvetni minister predpisal pravilnik o polaganju državnega strokovnega izpita uradniških pripravnikov v resorju prosvetnega ministristva. Po teh pravilih morejo biti postavljeni uradniški pripravniki v resorj prosvetnega ministristva na uradniško službeno mesto samo v tem slučaju, ako položijo državni strokovni izpit pred komisijami, katere bo za vsako leto v naprej imenoval prosvetni minister. Izpraševalna komisija sestoji:

1. za administrativno osebje prosvetnega ministristva iz vseh ustanov v resorju istega mesta: Sedež v Ljubljani;

2. za asistente univerzitetnih in visokih šol v rangu univerz: sedež v Ljubljani, Zagreb in Beogradu;

3. za strokovno osebje knjižnic: sedež: Beograd, Zagreb, Ljubljana;

4. za strokovno osebje muzeja: sedež: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo in Split;

5. za strokovno osebje znanstvenih zavodov: sedež v Beogradu in Zagrebu.

Pravico do polaganja državnega strokovnega izpita ima vsak uradniški pripravnik, ki je dovršil dve leti upravniške službe. Od teh dveh let je potrebno najmanj leto dni, katero je prebil ali bil dodeljen najdalje stroki, iz katere se javi potem za izpit. Uradniškim pripravnikom, ki v teku pripravniške službe spremene stroko pred položenim izpitom, se mora računati čas, katerega je prebil v prejšnji stroki, v rok pripravniške službe v novi stroki, toda pripravniška služba v tej mora trajati še najmanj eno leto.

Asistenti univerz ali visokih šol, ki polagajo državni strokovni izpit, ki je enak univerzi ali visoki šoli, so dolžni v roku 6 mesecev položiti dopolnilni asistentski izpit iz predmetov, iz katerih niso polagali. Državni strokovni izpit se polaga tekem celega leta. Prošnjo za polaganje državnega strokovnega izpita mora kandidat poslati preko svojega urada, prošnjo pa mora priložiti sledeče dokumente:

1. dokaz o službenih letih z označbo, koliko let je prebil v kaki drugi službi in koliko let je prebil kot pripravnik dotičnega urada,

2. šolska izpričevala,

3. domačo nalogo (temo)

Temo za domačo nalogo izbere kandidat v sporazumu s člani izpitne komisije, katerega bo izpraševala na tem specialnem izpitu. Ako bi bil kandidat na dan, ki mu je bil dodeljen za izpit, iz opravičljivega razloga zadržan, da pride, mora to sporočiti predsedniku izpitne komisije najmanj tri dni pred odrejenim rokom.

Državni strokovni izpit sestoji iz dveh delov: občega in specialnega. Ta dva izpita se lahko polagata ločeno, največ pa v razdalji desetih dni. Splošen izpit je samo ustmen in traja največ dve uri. Na tem izpitu mora kandidat pokazati, da dobro obvlada državni jezik, da je za strokovni izpit dobro pripravljen in se lahko poslužuje francoskega, nemškega ali angleškega jezika, da v glavnih potezah razloži teorijo administra-

tivnega prava in mora poznati zakonodajstvo. Nadalje mora biti vešč ustave kraljevine Jugoslavije, zakona o ureditvi vrhovne državne uprave ter uredbe o prosvetnem ministristvu. Specialni ustmeni izpit polagajo kandidati iz sledečih predmetov:

1. Pripravniki in administrativno osebje prosvetnega ministristva vseh oddelkov v resorju ministristva prosvete morajo polagati izpit o ustanovitvi ministristva, zakonodajstva, uredbe ter resorja v prosvetnem ministristvu.

2. Asistenti-pripravniki iz predmetov, za katere so bili izbrani za asistente.

3. Pripravniki knjižnic iz predmetov o knjižničarstvu in pomožnih vedah.

4. Pripravniki muzeja polagajo izpit iz svoje stroke.

5. Pripravniki znanstvenih zavodov iz stroke, v kateri so postavljeni.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh prejmete položnice za nakazilo članskega prispevka za 256. (Ivana Volc, Mari-bor) in 257. smrtni slučaj (Anton Eržen, Sevnica), to je za samce 11 Din, za zakonske pare 21 Din. Dediči so prejeli 25.400 Din podpore. Društvena blagajna ima v terjatvah pri zamudnikih še lepe tisočake. Nakažite brez odlašanja vse dolžne prispevke, ker sicer uprava ne bo mogla izplačevati posmrtnin. Do zdaj je U. S. izplačala vse posmrtnine — navzlic denarni zaporu — takoj po predložitvi potrebnih listin. — Vsi člani se niso vrnili v juliju t. l. razposlanih pristopnic. Kdor še ni tega storil, naj izpolni tiskovino po priloženem pojasnilu in jo vrne U. S. v Ljubljano. Če je tiskovina izgubljena, zahtevajte drugo! — Uprava U. S. opozarja na § 9. čl., ki pravi, da se mora izstop iz U. S. naznaniti upravi pisмено. So člani, ki po več mesecev ne nakažejo članskih prispevkov, na opomin pa odgovore, da so takrat in takrat že izstopili. To ne drži! Datum pismene odpovedi je za izbris in za prekinitev plačil merodajno. — Pisarna U. S. se je preselila v Učiteljsko tiskarno, Ljubljana, Francišanska ulica 6, srednji trakt — začasno v sobo odsekov JUJ; tam dobe člani ustmena pojasnila. — U. S. ima danes 2550 članov. Posmrtnina znaša 12.750 Din.

Mladinska Matica.

VABILO K SUBSKRIPCiji.

Mladinska Matica razpisuje naročevanje na svoji dve izredni publikaciji, ki jih namerava pokloniti slovenski mladini kot Miklavžev dar po izredno nizki ceni.

Ena izmed knjig Jos. Ribičičeva »Mihec in Jakec« je namenjena naši šolski deci do 9. leta, druga, t. j. Jos. Lovrenčičeva »Tiho življenje« pa učencem od 9. starostnega leta dalje.

Cene so se določile na podlagi kalkulacije za najmanj 3000 izvodov vsake knjige na sledeči način: kartonirani izvodi po 12 Din, v polplatno vezani po 18 Din, v platno vezani 24 Din, v platno vezani in na finejšem papirju po 27 Din.

Z ozirom na velikost (knjige se bodo tiskale v kancelijskem [1/4 pole] formatu) umetniško višino in solidno tehnično opremo knjig pomenjajo tudi te cene naših izrednih publikacij rekord v slovenskem knjigotržišču.

Današnji številki prilagamo poleg propagandnih letakov tudi naročilnico, po kateri naj nam upraviteljsvo blagovoli naznaniti število izvodov za dotično šolo.

Naročilni rok se določa do 15. novembra t. l.!

IZREDNE PUBLIKACIJE MLADINSKE MATICE.

Za Miklavža izideta dve knjigi: Ribičičev »Mihec in Jakec« in Lovrenčičev »Tiho življenje«. Prva knjiga je primerna za naše najmanjše, druga pa za otroke višjih razredov. »Mihec in Jakec« je knjiga, ki se namah prikupi vsem malčkom. Trgali se bodo zanjo. Malokdo je, ki zna tako pripovedovati otrokom, kot zna Ribičič. Posebno našim najmanjšim. Njegov slog je čudovito enostaven, stavki so silno kratki in vendar koliko doseže lahko on s temi enostavnimi sredstvi! Knjiga je tiskana v verzalkami in je primerna tudi za učence prvih razredov, kjer se po Fleretovi čitanki jemljejo najprej velike črke. Knjigo je prav okusno okrasil Maksim Gaspari s 1200 slikami. Lovrenčičev: »Tiho življenje« je v nasprotju z Ribičičevo knjigo nekoliko težja, pisana bogat za mladino od 8. do 14. leta. Jezik — bogat, slog — blesteč. Te drobne narodne legendarne motive je pisatelj predelal v blesteče umetnine. Take knjige legend kot je ta, Slovenci še nismo imeli. Knjigo je prav sijajno ilustriral Božidar Jakac.

S seje 20. oktobra in 23. oktobra 1931:

1. V izredni publikaciji za naše najmanjše izide za Miklavža Ribičičeva knjiga »Mihec in Jakec«.

2. Naj se sestavi dvobarven subskripcijski oglas, ki naj se priloži »Učiteljskemu Tovarišu«.

3. Cena kartoniranih izvodov obeh knjig za »Miha in Jakca« kot za Lovrenčičevo »Tiho življenje« se je določila na 12 Din. Knjigi pa izideta tudi vezani v polplatno, v platno in tudi na finejšem papirju.

4. Ilustracijo »Miha in Jakca« prevzame Maksim Gaspari.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da se gotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25, in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v seznanjenem nauku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296.—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/25 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/25 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrans.

Nadite otrokom pri nazornem pouku učiteljskega prizadevanja prirodnih lepot našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Prihodnja seja Mladinske Matice bo v petek 30. t. m. ob 18. uri.

JASEN PRIMER.

Na mnogih šolah je število naročnikov »Našega roda« letos padlo. Izgovor: Kriza. Kako si zna pridobiti naročnike kljub krizi učitelj, ki se zaveda kulturnega dela »Našega roda« in »Mladinske Matice«, naj služi ta-le blesteči primer:

Mozirje ni bogve kako bogata občina. Poleg splošne krize je tamkajšnji šolski okoliš prizadel letos še elementarna katastrofa preko 2 milijona škode. Lani je bilo na tej šoli, ki ima 203 učence, 35 naročnikov. Letos pa je znal tamkajšnji poverjenik tov. Stanko Vičič zvišati to število na 70 in med temi je plačalo že 35 celoletno naročnino naprej. Preko 34% šolskih otrok je naročilo »Naš rod« in število naročnikov se je zvišalo od lani na letos točno za 100%.

Nekateri vprašujejo, če se še lahko naročijo na prvo številko »Našega roda«. Čas je še vedno, a napravite to čimprej, da bomo vedeli, koliko naklade bo treba dotiskati.

Učiteljski pevski zbor JUJ.

ZA POVZDIGO MLADINSKEGA PETJA.

Da se premalo smoteno goji petje na naših šolah, to mora priznati vsak učitelj. V mnogih krajih obstoje šolski pevski zbori, toda vse to gojenje je brez vsakega cilja. Da se temu odopore, bi bilo treba v prvi vrsti na naših zborovanjih več predavanj o naši narodni in umetni mladinski vokalni glasbi. Ta strokovna predavanja naj bi bila tam, kjer že obstoje boljši mladinski zbori, združena z izvajanjem naše pesmi. Priporočam, da bi se združila vsa posavska sreška učiteljska društva k skupnemu zborovanju, kjer naj bi nastopil trboveljski mladinski pevski zbor in kjer naj bi razodel njega pevovodja skrivnosti, kako vcepila naši mladini pevsko čustva. Od praksa bomo največ pridobili. V pošteb bi prišla po mojem mnenju sledeča društva: brežiško, krško, laško, litijsko. Predsedniki teh društev naj stopijo v razgovor, da se uresniči ta želja, ki je obenem gotovo tudi želja vsega posavskega učiteljsva.

Klemenc Franc, učitelj v Sevnici.

Šolski radio.

NAČRT ZA ŠOLSKE ODDAJE NOVEBER IN DECEMBER 1931.

I. teden. 1. do 8. novembra.

Torek, 3. novembra. 1. G. F. S. Finžgar: »Kaj bi rad povedal mladini«. I.—III, predavanje.

Petek, 6. novembra. 2. Prof. Šolar: »Saj znaš!« Vaje v deklamiranju in branju. I.—II. razred.

II. teden. 9. do 15. novembra.

Torek, 10. novembra. 3. G. Kržišnik: Trgatev na Dolenjskem. I.—III. pred in plošče ali reportaža ozir. igra.

Petek, 13. novembra. 4. Gg. B. Jakac-Ribičič: Moje potovanje v Ameriko. II.—III. dialog (intervju).

III. teden. 16. do 22. novembra.

Torek, 17. novembra. 5. Gdč. Vencajzova: Lepo stanovanje (estetika, higiena). I.—III. dialog, igra za deklice.

Petek, 20. novembra. 6. G. Potočnik: Stavbe na koleh (reportaža z Barja). II.—III. reportaža.

IV. teden. 23. do 29. novembra.

Torek, 24. novembra. 7. G. Kapus: Jesenski lov. I.—II. igra, slušna slika.

Petek, 27. novembra. 8. Francoščina. III. dialogi, recitacije.

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.

V. teden. 30. novembra. do 6. decembra.

Torek, 1. decembra. 9. V Beogradu leta 1456. (slavnostni program) I.—III. igra.
Petek, 4. decembra. 10. Srbske narodne. I.—III. recitacije in plošče.

VI. teden. 7. do 13. decembra.

Petek, 11. decembra. 11. G. prof. Kramole: Značaj naše narodne pesmi. (Torek, 8. decembra odpade zaradi praznika). I.—III. reportaža.

VII. teden. 14. do 20. decembra.

Torek, 15. decembra. 12. V završniški elektrarni. II.—III. reportaža.
Petek, 18. decembra. 13. »Nasprotnik!« (Sportna etika). II.—III. pred. ali dial.

VIII. teden. 21. do 26. decembra.

Torek, 22. decembra. 14. Božični večer na Slovenskem. I.—III. igra in plošče.

Opomba: I. = osnovna šola, II. = meščanska in nižja srednja šola, III. = višja srednja šola.

Predmeti, ki jih upošteva gornja razvrstitev oddaj: Slovensčina: 1., 2., 14. Srbohrvaščina: 10. Zgodovina: 6., 9. Zemljepis: 3., 4., 11. Francoščina: 8. Prirodopis: 7., 12. Higiena: 5. Vzgoja: 13.

— Predavanja o pravilni izgovorjavi slovenskega jezika. Ljubljanski radio oddaja ciklus predavanj g. prof. J. Šolarja o pravilni izgovorjavi slovenskega jezika. Ker so ta predavanja zelo važna in aktualna, naprošamo tovariše, ki so jih poslušali v šoli z otroki, da sporočijo sekciji JUU, odseku za šolski radio ali so mogli predavanjem slediti otroci. Tudi prosimo za eventuelne predloge glede teh ur.

kova V nadzornem odboru so: V. Čermelj, Fr. Stauffer, A. Podjavoršek. Namestnici: S. Trobčeva in M. Repičeva.

Prihodnje zborovanje bo meseca decembra v Kozjem.

Ker predlogov ni, zaključiti tov. predsednik občni zbor.
Albert Čok, preds. Mara Strašekova, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU je imelo svoj redni letni občni zbor dne 3. oktobra v Domžalah

Navzočih je bilo 84 od 121 članov, t. j. 70%.

Predsednik pozdravi predavatelja telovadnega učitelja Iv. Lavrenčiča, sreskega šolskega referenta Lukežiča, kakor tudi vse novodošle člane in novodošlega sreskega načelnika g. Vouška.

Nato poroča, da so bili trije člani našega društva: sreski referent Lukežič in oba upravitelja v Kamniku, J. Cenčič in M. Rupnikova, odlikovani z redom sv. Save V. st. — K temu jim v imenu vsega društva iskreno čestita

Sledilo je izvanredno zanimivo predavanje tov. Lavrenčiča o telovadbi šolske dece po principih novodobne šole, ki ga je pojasnjeval s praktičnimi primeri na dvorišču šolskega poslopja.

Predsednik je poročal o najvažnejših društvenih zadevah in opozoril članstvo na uvodni članek v »Učit. Tovarišu«.

Nato je prešel predsednik takoj na stvarno, ki je po zadnji odredbi urejena tako, da morajo vsi učitelji plačevati naturalna stanovanja. Omenil je tozadevno resolucijo izvršnega odbora v Beogradu in prečital vlogo, ki jo je sam sestavil v imenu vseh upraviteljev na bansko upravo v Ljubljani. Glede ocenitve šolskih stanovanj se je razvila debata, v katero so posegli tov. Urbančič, Primožič, Mayer in Koman.

Dalje je prečital dopis Slovenske šolske Maticе in priporočal naročitev na njena izdavanja. Po prečitani in tolmačenju došlih dopisov JUU, sekcija Ljubljana glede nameščenj učitelstva pa se je vnela debata.

Tajniško poročilo: Društvo je imelo zadnje mesece 108 članov. Zborovali smo štirikrat Odbor je imel 7 sej. Povprečno je prišlo na vsako zborovanje 65% vsega članstva. Dokončala se je statistika izvenšolskega dela in objavila v »Učit. Tovarišu«, za kar gre posebna hvala tov. Mayerju.

Na vsakem zborovanju so se razmotrivala tudi pedagoška vprašanja.

Blagajniško poročilo: Prejemki 20.487,09 Din, izdatki 16.981 Din, ostalo v blagajni 3506,09 Din. Izbrana pregledovalca računov, Golob in Krištof, sta jih našla v najlepšem redu. Zato je izrekla skupščina blagajniku absolutorij.

Članarina ostane kot je bila lani: 180 Din za celo leto, za tovarišice poročene s tovariši pa po 110 Din.

Volitev upravnega in nadzorstvenega odbora se je izvršila z vzklikom: V prvega so bili izvoljeni: A. Arrigler, J. Cenčič, Marija Rupnikova, J. Mayer, J. Primožič, Stenovec, Hrovat, Schubertova, Horn in Gizela Ušeničnik; v nadzorstveni odbor pa: Urbančič, Koman, Krištof, Sotelsšek in Pfeiferjeva.

Predlogi: Tov. Koman je predlagal, naj bi se sestavila statistika na koncu šolskega leta mesto v začetku. Sreski šolski referent tov. Lukežič predlaga, naj se stavi na banovinski svet predlog, da on določi, katerega dne je začeti na narodnih šolah v začetku šolskega leta s poukom. Za odpustnice predlaga nove tiskovine, na katerih bo razvidno, koliko razredna je dotična šola.

Tov. Primožič: a) V vsej državi naj se enotno uredi pisanje šolskih zamud, matičnih listov in izkazov.

b) V bodoče naj se predlogi, ki so bili sprejeti na banovinski skupščini, prijavijo v »Učit. Tovarišu« neizpremenjeno (Op. sekcije: Bomo pojasnili).

c) Sreskemu načelniku dr. Fr. Ogrinu, ki je bil premeščen v Kranj, naj pošlje odbor pismeno zahvalo za njegovo naklonjenost in ljubeznivost, ki jo je izkazoval tukajšnjemu učitelstvu. — Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Slučajnosti: Tov. Primožič priporoča v nakup Adamičeve pesmi v proslavo Fr. Levstika, ki jih je izdal Učiteljski pevski zbor.

Sreski referent Lukežič vabi k udeležbi proslave 10 letnice šole in blagoslovitvi obnovljenega šolskega poslopja na Šenkovem turnu. Glede udeležbe na šolskih proslavah se sprejme predlog tov. Primožiča: Šolski upravitelj dotične šole naj pošlje vabilo na sreskega referenta, ta pa naj ga da razmnožiti in odposlati na vse šole v srezu.

Tov. Primožič poroča dalje, da se bodo odslej vršile pevske vaje Učiteljskega pevskega zbora tudi v drugih krajih. Tako za učitelstvo tega sreza ta dan popoldne v Domžalah.

Prihodnje zborovanje bo v Domžalah, kjer bo sreski referent Lukežič predaval o lepopisju in novih zvezkih.

Arrigler, predsednik.

Največjo izbiro damskih plaščev, sukenj in oblek za gospode nudi

Konfekcija ELITE

PREŠERNOVA ULICA ŠT. 7-9

po brezkonkurenčnih cenah.

Prvovrstni salon za dela po meri.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V RADOVLJICI je imelo svoj redni letni občni zbor dne 10. oktobra 1931 na Jesenicah v osnovni šoli. Od 115 članov jih je bilo navzočih 86.

Tovariš predsednik se uvodoma spominja vseh važnejših dogodkov v minuli društveni poslovni dobi. Zlasti omenja uradniški zakon, s katerim je dobilo šole učitelstvo trdno pozicijo. Navdušuje učitelstvo, naj se nikar ne vda malodušju zaradi redukcije plač, ker svetovna kriza zahteva svoje žrtve, žrtve morajo biti in učitelstvo žrtvuje tudi vse v blagor svoje ljubljene domovine.

Po uvodnih besedah otvori redni letni občni zbor, pozdravi vse navzoče, posebno novo vstopivše člane, imenuje zapisnikarje in overovatelje zapisnika.

Nato poda sliko o delovanju društvene uprave za minulo upravno leto ter prosi članstvo, naj iznese vse, karkoli mu leži na srcu.

Nato poda tov. tajnik Skender svoje poročilo, ki se vzame soglasno v vednost Ravnika tako je bilo sprejeto poročilo blagajničarke tov. Šegove z izrecno zahtevo članstva, da sta se imenoma navedla dva tovariša, ki ju je društvena uprava črtala iz imenika članstva zaradi neporavnane zaostale članarine.

Po poročilu pregledovalcev računov je bil soglasno sprejet sklep, da se ji izreče zahvala in oprostilo.

Nato so bili sprejeti predlogi tovariša Baeblerja:

1. Glede ocenitve naturalnih stanovanj — soglasno.

2. O izdelavi vsakoletne statistike — soglasno.

3. Glede izdavanja »Učit. Tovariša« in »Popotnika« — s 44 glasovi.

4. Glede proračuna sekcije — z večino glasov.

Prečitali so se razni aktualni dopisi sekcije ter se je glede izvenšolskega delovanja učitelstva vnela zanimava debata

Nato reminiscira tov. predsednik učiteljsko organizacijo pred vojno in po vojni ter predlaga:

1. Sedanje učiteljsko društvo naj se razpusti.

2. Ustanovi naj se: Jugoslovensko učiteljsko udruženje v Beogradu — sresko učiteljsko društvo v Radovljici.

3. Vsa aktiva in pasiva starega društva naj preidejo na novo udruženje.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen sledeči upravni odbor, ki se je po zboru konstituiral sledeče: predsednik Schifferer Egidij, podpredsednik Blažič Drago, tajnik Skender Oton, blagajničarka Šega Nada ter člani: Gradnik Rajko, Knap Anton in Čibej Marija. Namestniki: Baebler Leopold, Rabič Lojze in Miselj Angela.

V nadzorstveni odbor: Požar Metod, Hafner Kristina in Lahajnar Janez, kot namestniki pa: Reitz Valerija in Jeglič Poldi.

Sprejel se je predlog tov. Schiffererja, da naj se delegati za banovinsko in glavno skupščino volijo na enem izmed kasnejših zborovanj.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v Lescah z nastopom v razredu v smislu delovne šole. Dan določi odbor

Tov. Gradnik se zahvali članstvu za pozornost ter zaključiti občni zbor.

E. Schifferer, t. č. predš. Skender O., t. č. tajn.

+ JUU V BEOGRADU, SRESKO DRUŠTVO SV. LENART je imelo svoj občni zbor dne 3. oktobra 1931 pri Sv. Lenartu.

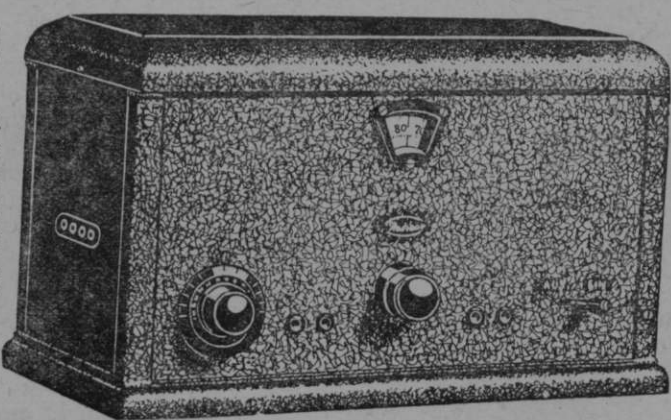
Navzočih je bilo od 53 članov 34, t. j. 64%.

1. Predsednik tov. Golež otvori občni zbor, ugotovi sklepčnost ter ugotovi, da je bil občni zbor pravilno prijavljen oblasti in pozdravi vse navzoče. Nato omeni najvažnejše dogodke preteklega društvenega leta, zlasti novi uradniški zakon, redukcijo dražinskih doklad, uvedbo o ocenitvi naturalnih stanovanj ter reorganizacijo našega učiteljskega udruženja. — Omenil je tudi, da se je storil v konsolidaciji naše države veličen korak naprej s tem, da je Nj. Vel. kralj dal novo ustavo ter je poudarjal, da bo učitelstvo po intencijah manifesta od 6. januarja 1929, z vsemi svojimi silami sodelovalo pri graditvi naše države, da se bo vredno iskalo najvišjega priznanja Nj. Vel. kralja, ki je rekel, da smo mi učitelji njegovi najboljši sodelovalci. Z željo, da bi bilo naše novoustanovaljeno sresko učiteljsko društvo važen činitelj v skupni učiteljski organizaciji

ZAMENJAMO

vaš rabljeni baterijski aparat za novo tipa za popoln priključek na električni tok, proti zmernemu doplačilu, ki ga je možno plačati tudi v obrokih. **Zahtevajte takoj ponudbe z navedbo aparata, ki ga hočete zamenjati.**

RADIO

LJUBLJANA - MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 5

Stanovska organizacija JUU iz društev:

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA bo zborovalo dne 7. novembra 1931 v Dobrovniku. Dnevni red: Zadnji zapisnik, poročila, predavanje o abnormalni mladi duševnosti, predlogi in slučajnosti. K čim številnejši udeležbi vlijude no vabi — odbor.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V SLOVENJGRADU je zborovalo v soboto dne 3. t. m. po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o skupščini in situaciji. 4. Poročilo društvenih funkcionarjev. 5. Reorganizacija društva. 6. Volitve upravnega in nadzornega odbora. 7. Proračun. 8. Slučajnosti.

V društvu je včlanjenih 42 tovarišev(ice), navzočih 36, obisk je torej znašal 85%.

Predsednik tovariš Kopač Leopold je uvodoma pozdravil navzoče učitelstvo, zlasti novega člana gospoda sreskega šolskega nadzornika Grmovška Miloša in častnega člana tovariša Purkharta Josipa, nakar je božril navzoče na intenzivno, požrtvovalno in tovariško vzajemno harmonijo in delo. Nato je obširno poročal o banovinski in glavni skupščini ter o situaciji v organizaciji.

Po prečitani zapisnika in obravnavanju došlih dopisov se je sledilo tajniško poročilo in razprava o računih. Oboje je brez debate sprejeto. Po poročilu revizorjev je dobil odbor absolutorij.

S soglasnim sklepom vseh navzočih je bila izvedena likvidacija okrajnega učiteljskega društva. Ustanovilo se je JUU v Beogradu, sresko društvo v Slovenjgradu. Vse aktivno in pasivno imetje preide na novo društvo.

Volitve so se izvršile z vzklikom ter so bili soglasno izvoljeni v upravni odbor tovariši(ice): Kopač Leopold, predsednik; Šinigoj Asta, podpredsednica; Iglar Rajko, tajnik; Vaupot Antonija, blagajničarka ter trije odborniki: Kavčič, Gorup, Zehrer in dve namestnici: Arnuš Marija in Vovk Slava, v nadzorni odbor pa tovariši(ice): Moder, Šmid, Mrovlje, Bregant in Gorup

Članarina je določena na 16 Din za člana, za omožene učiteljice pa po 8 Din.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo prvo soboto v decembru v Slovenjgradu. Referirala bosta tov. Mrovlje in tov. Šinigojeva

Tov. Zehrer je stavil sledeča predloga, ki sta bila soglasno sprejeta:

a) Naprosijo naj se vsi merodajni faktoji, da se v prihodnje vsi počitniški tečaji za nadaljnjo izobrazbo učitelstva razpišejo vsaj do 1. maja in istočasno.

b) Učitelstvo kraljevine Jugoslavije naj bi kot eminenten kulturni faktor naše države zavzelo svoje stališče k reformi koledarja, ki se z njo bavi društvo narodov in ki je za našo državo velike važnosti, osobito tudi z ozirom na unifikacijo.

Kopač Leopold, preds. Iglar Rajko, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK je imelo svoj redni občni zbor dne 3. oktobra 1931 v Žužemberku. Udeležilo se ga je 90% članov

Stanovske zadeve: Ob koncu šolskega leta, meseca junija se je izvršila reorganizacija društva. Dodatno k temu sklene občni zbor, da pripada vsa imovina prejšnjega društva sedaj novemu učiteljskemu društvu, ki nosi naslov JUU — sresko društvo Žužemberk.

Z odobravanjem se sprejmeta na znanje »Spomenici«, ki ju je poslala JUU — sekcija Ljubljana na merodajna mesta glede zaščite članstva in nove odredbe, tičočee se od mere vrednosti naturalnih stanovanj.

Občni zbor odobri izdatek 1 Din na vsakega člana za palmovo vejo, ki jo je JUU — sekcija Ljubljana poklonila ob priliki odkritja spomenika kralja Petra I. Osvoboditelja.

Ponovno se priporoča vsem upraviteljcem, naj naročajo vse šolske potrebščine potom gospodarske poslovalnice.

Predlaga se, naj se poštinska prostost, ki je dovoljena učiteljski organizaciji v njenem poslovanju, raztegne tudi na poslovanje s šolskimi oblastmi.

Poročilo o banovinski in državni skupščini, katero poda tov. predsednik Mervar, ki se je osebno udeležil obeh skupščin, se sprejme z zadovoljstvom na znanje.

Poročilo društvenih funkcionarjev se odobri.

Društvena članarina se zviša za 1 Din, tako da znaša sedaj 16 Din.

Na vseh društvenih zborovanjih se bo tudi v bodoče predavalo. Zato bodo skrbele letos šole: Ambrus, Hinje, Šmihel pri Žužemberku in Zagradec.

Vršile so se volitve v upravni in nadzorni odbor. Izvoljeni so z vzklikom: V upravni odbor: Fr. Mervar, predsednik; Raf. Hrovatova, tajnica; M. Brumatova, blagajničarka; Lovro Korenčan, Franc Sivec, Danica Jerše, odborniki. Namestniki: Janko Jankovič, Josipina Repetova, Žumer Anton. — V nadzorni odbor: Ciril Dequal, predsednik; Anica Terpinova, tajnica; Pavle Japelj, odbornik. Namestnici: Mara Mervar, Anka Kunstl.

Tov. Korenčan predlaga, naj bi se ustanovila društvena knjižnica. Viri za pokritje stroškov: Razne društvene prireditve.

Fr. Mervar, t. č. preds. Raf. Hrovatova, tajn.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOZJEM je imelo svoj občni zbor dne 3. oktobra 1931 ob 10 uri v šoli v Kozjem.

a) Predsednik otvori občni zbor, pozdravi vse navzoče, posebno novo pristopivšo tovarišico. Spominja se bivšega šolskega nadzornika Hinka Šumra ter mu želi skorajšnjega okrevanja. Od 48 članov navzočih 30, t. j. 62,5%.

b) Tov. Čok je podal poročilo o banovinski skupščini v Ljubljani in o državni v Beogradu. Obenem je tudi poročal o došlih dopisih.

c) Nato je sledilo poročilo tajnice — ki se je vzelo na znanje.

Blagajnik poroča, da znašajo dohodki 8253,53 Din, izdatki 6927,63 Din, prebitek 1325,90 Din. Pregledovalca računov sta pri pregledu blagajniških knjig in prilog našla vse v najlepšem redu, zato predlagata absolutorij. Sprejeto.

č) Nato se določi članarina: za člane mesečno 17 Din, za poročene učiteljice 10 Din mesečno, ki se naj plačuje vnaprej le potom položnic. Sprejeto. Le za mesec september se plača 1 Din več za lavorovo vejico.

d) Učiteljsko društvo za kozjanski okraj se likvidira soglasno.

Ustanovi se novo društvo z nazivom: »Jugoslovensko učiteljsko udruženje v Beogradu — sresko društvo v Kozjem«.

Vsa aktiva in pasiva starega društva se prenese na novo društvo.

e) Po desetminutnem odmoru je bil na predlog tov. Potočnika izvoljen naslednji odbor. Upravni odbor: Albert Čok, predsednik; Makso Kos, podpredsednik; Mara Strašekova, tajnica; Ante Potočnik, blagajnik; F. Frece, A. Robič in Pavla Korbarjeva, odborniki. Namestniki so: J. Prislar, J. Kravarič, K. Čo-

DRAGO GORUP & Co.**LJUBLJANA**
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.**En gros. En detail.**Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naro-
čila po meri se izvr-
šujejo hitro in točno

in v korist stanu, narodu in državi, je prešel na dnevni red.

2. Tajnik tov. Golob je podal sledeče poročilo:

Društvo je štelu v začetku poslovnega leta 52 članov. Med letom jih je pristopilo 6, odpadli so 4 člani. Ob koncu leta je štelu društvo 54 članov.

Društvo je imelo 1 odborovo sejo in 5 zborovanj. Udeležba ni bila ravno povoljna; v bodoče naj bo boljša. Na zborovanjih je bilo povprečno 52% članov.

Poročilo se je vzelo odobruje na znanje in predsednik je izrekel željo, naj bodo naša zborovanja bolj obiskana kot so bila dosedaj.

3. Sledilo je blagajniško poročilo. Vseh dohodkov je bilo 13 758'60 Din. izdatkov 9882'10 Din, preostanka koncem leta 3876'50 dinarjev.

Računski pregledovalec tov. Jaut je pregledal račune, ugotovil, da so v najlepšem redu ter se je dala blagajniku razrešnica.

4. Nato je podal predsednik izčrpno poročilo o banovinski in državni skupščini, kar se je vzelo na znanje.

5. Prečitali so se nam in vzeli na znanje razni dopisi sekcije.

6. Predsednik je nato poročal o položaju, ki je postal v organizaciji na podlagi § 76. in 243. zakona o državnih uradnikih z dne 31. marca 1931 in dal na glasovanje predlog: Učiteljsko društvo za okraj Sv. Lenart likvidira z današnjim dnem; obenem se ustanovi novo društvo z imenom »Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu — sresko društvo pri Sv. Lenartu«. Vsa imovina — aktiva in morebitna pasiva — učiteljskega društva za svetlenartski okraj se prenese na novo ustanovljeno društvo. Ta predlog je bil soglasno sprejet.

7. V svrhu pogovora o volitvi upravnega in nadzornega odbora je predsednik za pet minut prekinil občni zbor. Po preteku tega

časa se občni zbor zopet otvori in izvoljeni so bili:

Upravni odbor: Golež Fran, Golob Josip, Rogl Fran, Sernec Angela, Stumpf Ludovik, Stuhec Jakob, Schweiger Katarina. Namestniki: Košenina Vlado, Sancin Fran, Urbajs Alojzija.

Nadzorni odbor: Ferluga Fran, Jaut Radovan, Petelin Jožica. Namestniki: Klemenčič Milan, Zorko Valerija.

8. Predsednik knjižničnega odbora Golež Fran je zaradi prezaposlenosti in oddaljenosti odložil svoje mesto ter se je izvolil novi knjižnični odbor sreske učiteljske knjižnice Sv. Lenart, in sicer: Košenina Vlado, Zinauer Marica, Nachtigall Mara.

9. Soglasno se je sprejel od sedanjega blagajnika predlagan proračun za l. 1931/32. Po tem proračunu se znižajo dajatve članov za 20 Din letno.

10. Predavanje tovariša Ferlinca se je moralo zaradi pomanjkanja časa preložiti na prihodnje zborovanje.

11. Sklenilo se je, da se bo vršilo prihodnje zborovanje meseca decembra pri Sv. Lenartu.

S tem je zaključil predsednik dobro uspeli občni zbor z zahvalo za izkazano mu zaupanje, poudarjajoč, da bo tudi v bodoče posvetil vse svoje sile napredku in razmahu društva.

Golež Fran, preds. Golob Josip, tajnik.

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarov. Državni namestniki dobe blago tudi na obrake proti predložitvi legitimacij.

+ JUU, SRESKO DRUŠTVO KRŠKO je imelo svoj občni zbor 10. oktobra v šolski telovadnici v Krškem. Navzočih je bilo 94 članov in članic, t. j. 62%.

Po konstatiranju sklepčnosti, je tovariš predsednik pozdravil vse navzoče, zlasti sreskega šolskega nadzornika tov. Leop. Levstika, prečital pismo Nj. Vel. kralja Aleksandra učitelstvu, ki so ga navzoči stoje poslušali in sprejeli z vzklikanjem našemu narodnemu kralju, ki mu je bila odposlana vdanostna brzojavka ter ista ministrskemu predsedniku in prosvetnemu ministru, ki so bile vse z navdušenjem sprejete.

V kolikor ni bilo podanega v »Učit. Tovarš.«, je o banovinski skupščini poročal tov. V. Moderndorfer, o državni pa tov. J. Vanič. V debato k prvemu poročilu so poslegli tov. M. Brezovar, J. Vanič in Znidarčič R.

Društvo je eno najjačjih, šteje 151 članov, imelo je v minulem letu 5 zborovanj z več predavanji in 3 odborove seje. Prečitali

so se važnejše okrožnice sekcije JUU in s posebnim zadovoljstvom vzele v vednost o ukrepih sekcije glede naturalnih stanovanj, premeščanja in nameščanja učiteljstva.

Račune za leto 1931/32. sta pregledali tov. P. Vanič in Z. Uršič, našli vse v redu, nakar je bila upravni odboru soglasno izrečena zahvala ter podeljen absolutorij. Nato je 45 let staro stanovsko društvo, ki je ves čas in povsod vzajemno in solidarno nastopalo, likvidiralo.

Nasvet sekcije JUU, da bi se društvo delilo v sresko JUU Krško in sresko JUU Mokronog, je bil odklonjen. Ustanovilo se je novo za ves političen srez s sedežem v St. Rupertu na Dolenjskem.

V upravni odbor so bili izvoljeni: M. Brezovar, predsednik; R. Znidarčič, podpredsednik; F. Lunaček, tajnik; J. Turk, blagajnik; odborniki: P. Herbst, J. Malešič in Z. Kneisl; namestniki: J. Vanič, L. Kraker in Fr. Bizjan.

Nadzorni odbor: Vlastimila Levstik, V. Moderndorfer in Iv. Pečnik; namestniki: Ali Babnik in Sl. Verdir.

Sprejel se je tudi proračun za l. 1931/32. in sklep, da se članarina zniža na 16 Din, za poročene učiteljice pa na 4 Din.

Končno sta bili sprejeti resolucija tov. V. Moderndorferja v zadevi internatskega vzgajanja učit. naraščaja in resolucija tov. R. Znidarčiča, da pouči učitelstvo ljudi, da ne nasedajo vznemirljivim vestem in da se naprosi merodajne faktorje, da se razpiše v bodoče vsi počitniški tečaji vsaj do Velike noči vsakega leta.

M. Brezovar, predsednik.

Književnost.

—k »Okrasne spenjavke za vrt in dom«. Spisal ing. agr. Ciril Jeglič. Založila Družba sv. Mohorja. Natisnila Mohorjeva tiskarna v Celju. Z 52 podobami. Cena broš. izvodu za člane 21 Din, za nečlane 28 Din, vez za člane 30 Din, za nečlane 40 Din. Ker je torej še mnogo domov tako pustih in golih, mnogo vrtov brez pravega zelenja, zato je Jeglič hotel povedati in svetovati, kako naj si odpomožemo z umno gojo spenjavk. V tej knjigi so zbrane vse za naše razmere prikladne spenjavke (pojasnjuje jih 52 slik). Dano je navodilo, kako in kje naj jih uporabljamo, kako oskrbujemo. Po tej knjigi si lahko vsak izbere prav tiste plezavke in spenjavke, ki bi bile za njegovo hišo, vrt, uto, ograjo, balkon itd. najbolj prikladne. Zato bo ta knjižica res kazipot in svetovalka za vsakega posestnika vrta, hiše, da tudi najskromnejše bajtice, ki jo bi lahko okrasil, neprijetne stene zakril in jih spremenil v ljubo cvetje. Res: kar nepogrešljiva knjižica za vsako hišo. Pisatelj pa ni opisal vse

Na delo za naš dom!
Vsa naročila potom U. G. P.

nekam pusto, suhoparno. Iz sloga žari njegova ljubezen do teh božjih lepot, iz vsebine pa resnično strokovno znanje. Knjigo dobite po vseh knjigarnah in pri Družbi sv. Mohorja v Celju. Za člane Mohorjeve družbe znižane cene.

—k »Nova zdravstvena zakonodaja«, zbirka zakonov, uredb in pravilnikov, zbral in uredil Dolžan Janko, uradnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje kraljeve banske uprave v Ljubljani. Cena obsežni v celoplatno vezani in okusno opremljeni knjigi znaša 80 Din. — Ves obširni zakonodajni program, ki ga je sicer treba iskati in zbirati iz službenih novin in posameznih števil službenega lista, je smoteno urejen v osmih poglavjih in podan v enotni zbirki, ki je opremljena s točnim stvarnim kazalom. Knjiga je izredno važna in potrebna ne le posamezniku, zdravniku, lekarju, uradniku, temveč tudi vsem javnim organom, predvsem pa občinskimi ter šolskim upravam in zdravstvenim ter drugim ustanovam. Vsled svoje smotrene ureditve bo ta knjiga zanesljiv svetovalec in dober vodnik pri vseh poslih, ki jih zakon predpisuje, pa so večini še nepoznani ali so jih vsaj še nevaženi. Knjiga se naroča pri Dolžanu Janku v Ljubljani V., Poljanski nasip 52.

—k V izdaji Krekove knjižnice je izšla zbirka novel novejših in najnovejših poljskih pisateljev: V. Reymonta: Nekega dne, Bolnik pred kočo, F. Goetela: Človečanstvo? Ciprijan Ciz, J. Kaden-Bandrowskega: Raznašalka časopisov, in G. Morcineka: Vera v prevodu Tineta Debeljaka in Franceta Vodnika (Raznašalka časopisov). Dragocen je Debeljakov uvod v zbirko, kljub svoji kratkosti. Tisk je razločen, oprema okusna. Naroča se pri Delavski založbi, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22/I. Knjigotržna cena je v platno vezani knjigi 30 Din, broširani 20 Din.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-SPORTVam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri **Fr. P. Zajec**, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!**Pelikan****Zaloga barv, tušev in radirk**POVSOD NA ZALOGI
TISKOVINE NA ZAHTEVO**GÜNTHER WAGNER, WIEN X/1.****Lovske puške**

floberte, browning pištole, pištole za strašenje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER — puškar — LJUBLJANA
KONGRESNI TRG ŠT. 9**LASTNA TVORNICA ŠOLSKIH ZVEZKOV**
v korist „Učiteljskemu domu“ v Ljubljani in MariboruCene konkurenčne!
Zahtevajte ceniki!

Zaloga vseh šolskih zvezkov, beležnic, dnevnikov, skicir in podkladov. — Zvezki za okroglo pisavo štev. 1, 2, 3. Notni zvezki. — V vseh zvezkih je le najfinjši pisalni papir.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI**Ugodnost!**Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din**ANTON KRISPER, Ljubljana**
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3**Premog in drva**najboljše vrste dobavlja
I. Pogačnik
LJUBLJANA, Bohoričeva cesta 5.
Telefon 2059.**Otomane**

peresnice, žimnice, divane ter vsa tapetniška dela izvršuje po najnižjih cenah

F. Sajovic

Ljubljana, Stari trg štev. 6

VELETRGOVINA**F. König**

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Podpirajte in širite**Mladinsko Matico!****ZIMSKA OBLAČILA**
za dame in gospodev priznani elitni izbiri
ter solidnih cenah
kupujte pri trrdki**FRAN LUKIČ**
LJUBLJANA

Na željo olajšana plačila!

Trvdka

A. Žibertpriporoča za Božič veliko zalogo modernih
snežk in čevljev
po najnižjih cenah
Ljubljana — Prešernova ulica